

VETTU OKA

Ei lokalavis for Myklabust,
Mykjå, Tuastad, Røyksund og
Fosen

Alle slags herlige nyheter fra et fantastisk flott område.

VETT DOKKE KA? NÅ E DET SLUTT PÅ AVISA VÅR.

Søken etter nye krefter, som kan bidra til at avisa har et videre liv, har foregått over lengre tid. Vi har dessverre ikke lyktes med å finne noen som kan være med og overta nøkkelrollene i avisa. Vi som var på redaksjonsmøtet ble derfor enige om å legge ned og avslutte avisutgivelsen. [Les mer på siste side.](#)

I 2018 FYLLER SANITETSFORENINGEN 100 ÅR

Sanitetsforeningen og dens kvinner er langt ifra en gjeng med gamle damer som sitter og broderer, strikker og selger lodder til basar. Jeg er stolt over å være sanitetskvinne... [Les mer på side 4-7.](#)

Januar og Februar 2017

Anettes juletre

Klarte Anette å fullføre den kreative julekalenderen? [Finn ut på side 13.](#)

Hverdagshistorie

Det var en arbeidsdag før jul hvor jeg var førstemann til lunch på vårt julepyntede personalrom. Jeg satt der med knekkebrødet mitt da en kollegagjeng kom inn dørene og de slo seg ned ved bordet mitt... [Les mer på side 11.](#)

Gudvald

Nå takker Gudvald for seg. [Les mer på side 15.](#)

EN HISTORIE FRA AVALDSNES

Ein annan gong hadde ho kome til Lars Støla og bede etter hus. Dei vilde ikkje laana henne hus, og dagen etter var det ei ku som stupte. [Les mer på side 8-10.](#)

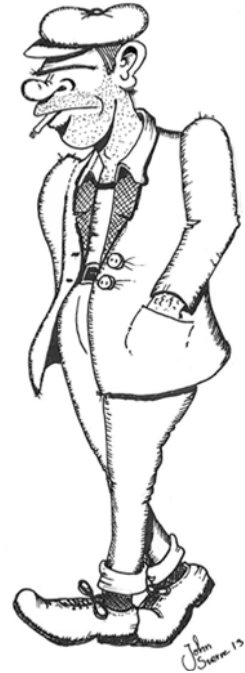
Førsta siå

Redaksjonen

Inger Lise Breivik
Rita Hellesund
Tor Bjørn Moen
Harald Kjetland
Per Emil Mokleiv
Joar Falkeid
Rolf Bøe
Kenneth Halleland (*Ognsurnå*)
Tor Inge Myklebust (*Han Norante*)
Signe Kjetland (*Korrekturleser*)
John Sverre Johnsen (*Illustratør*)
Mikal Hisken (*Layout og design*)
Marit Stueland (*Fotograf og dikter*)

Abonnement

De som ikke er så heldig at de bor i våre flotte bygder, kan få avisa tilsendt på epost eller lese den på www.vettuka.com. Send oss din epostadresse på: vettuka@hotmail.com

www.vettuka.com

facebook.com/lokalavisavettuka

Kontakt oss!

vettuka@hotmail.com

TLF

990 47 707 (Rita)

416 98 706 (Inger Lise)

FEILSORTERING

Hun gråter ofte lydløst.
over oss grådige, late, uoppdragne,
likegyldige mennesker.
Gate opp og gate ned
langs skogsstier
rydder hun opp
alt det som en gang
har vært viktig for noen.
Papiret til yndlingssjokoladen.
Plastemballasje fra husbygging.
Hun overfyller restavfallsdunken
sin, din og naboen sin.

Flotte ting på feil sted.
Forkastet... mistet... foraktet.
Flagrende kjærlighetsbrev
Vinterhansker i brunt skinn
Gullkors
Vannkarafler
Fine klær
Hun fyller huset.
Gir til Fretex.

Fjørlett etter all søppeltrim.
Krympet flere centimeter
tyngdekraftens brutalitet.
Litt glemsk innimellom. Hvor er brillene?
Hun har gjemt dem før
i kjøleskapet, i fryseren, i vaskemaskinen,
i matskapet, i kattens matskål.
Borte igjen.
Ingen steder i huset.

Ute børster hun frosten av lokket.
Henter frem den malingslitte tre-krakken.
Klatrer opp, kikker ned, mister balansen,
tyngdekraftens overraskelse.
Hodet som smeller i bunnen.
Alt svart.
Alt stille
denne stjerneklare kvelden
som skjuler
enda en feilsortering blant papp og papir.

Marit Stueland

5⁰⁰
PR. STK

BERLINERBOLLER

Bringebrøer/vaniljekrem Mesterbakeren, 63 g, 79,37 pr. kg

20⁰⁰
PR. STK

REMA 1000 PIZZA 3 VARIANTER

REMA 1000, 435 g, 80,69 pr. kg

109⁰⁰
PR. PK

PEPSI MAX 1,5 L

Ringnes, 8-pk, 9,08 pr. l

+ PANT

Gjelder i Rogaland til og med 25.02.2017 - Kun til private husholdninger. Vi tar forbehold om eventuelle trykkfeil og at noen varer kan være utsolgt.

REMA 1000

I 2018 FYLLER SANITETSFORENINGEN 100 ÅR

Tekst: Bente Rose Minde

Den årlige festmiddagen for de over 70 år, Tuastad Gård.

«Sanitetsforeningen og dens kvinner er langt ifra en gjeng med gamle damer som sitter og broderer, strikker og selger lodder til basar. Jeg er stolt over å være sanitetskvinne og få lov til å føre denne arven videre. Tenk på alle de kvinner som har jobba og slitt for at vi skal ha det så godt som vi har det i dag! Dette er damer og menn som har gitt av seg selv og jobbet gratis år etter år for at vi skal få et bedre helsesystem og som samler inn penger til forskning for bekjempelse av sykdommer som kan ramme oss alle. Det er et engasjerende og viktig arbeid, og selv om kroppen gjerne eldes er vi fortsatt unge i hodet. Det er utrolig viktig å kunne gi av seg selv og være med og dra lasset for fellesskapet. Når du virkelig hjelper andre, først da hjelper du deg selv.»
Bente Rose Minde Johnstad forteller engasjert om foreningen hun har vært leder for siden 2004.

Det er mange i bygda som har engasjert seg opp gjennom tidene og gitt av seg selv. Mottoet før var; «I de små ting frihet, I de store ting enighet, I alle ting kjærlighet». Det er mottoet vårt i dag også, akkurat det samme som det var for 100 år siden, det er ganske fantastisk! Vi gjør de samme tingene som før, har «sanitetstreff /møte» den første mandagen i måneden. Vi har også basar i oktober, som for 100 år siden. Medlemskontingenten er nok steget mye fra den tiden hvor det for 50 år siden kostet kr 2,50, i 1992 var kontingenten kr 100 og i dag koster det kr 485. Inkludert i medlemskapet får man bladet «Fredrikke» som kommer ut fem ganger i året. Tuastad sanitetsforening har i dag 58 medlemmer, men med et stort «naturlig frafall» så vi ønsker nye medlemmer velkomne. Alle er forresten hjertelig

velkommen på sanitetstreffene våre, det er ikke bare for medlemmer, her er dørene åpne. Møtene er et koselig sosialt samvær og vi serverer kaffe/te, kjeks/kake eller frukt (spesielt etter nyttår). I fra 90 års-jubileet i 2008 har vi hatt fellesmøter med de andre foreningene på fastlandet, ett i hver forening for å bli bedre kjent. Da har vi i tillegg foredragsholdere på møtene, med forskjellige emner innen helse eller andre dagsaktuelle tema.

Historikk

Da foreningen startet i juli 1918 het den Avaldsnes sanitetsforening og var den første sanitetsforeningen i Avaldsnes kommune. Det var etter den årlige sommerfesten i huset til Jakob Jakobsen på Mykjå at Anna Jakobsen og Elise Nilsen

(søstre) sammen med Mathilde Kvernaland og Klara Mikalsen (mor og datter), Severine Østhus Hansen og Cecilie Jakobsen Bårdsen kom på ideen om å lage en forening. Det ble laget fire arbeidslag; Myge, Vormedal, Kirkebygden og Visnes, med Anna Jakobsen som formann for alle. Medlemskontingenten den gang var 1 krone.

Saniteten gjorde en veldig innsats og samlet inn penger ved å arrangere basarer, tilstelninger, solgte maiblomster, lodder, julemerker og inntekter på medlemskontingenten. Bygdefolket på sin side var flinke å støtte opp om saniteten sitt arbeid. I den tida var det et stort behov for hjelp, det var mye sykdom, nød og fattigdom rundt om på bygdene og sanitets-

Skolefrokost 1996

Thorolv Valentinsen ønsket velkommen

damer hjalp til der de kunne. Pengene de fikk inn ble brukt til å pleie syke. Trengende fikk legehjelp, medisiner, matvarer, klær og brensel. I 1934 ble Hilda Thuestad valgt til formann, lærer Hans Haugland og kona til sekretær og kasserer. Disse rollene hadde de helt til etter krigen. Det førte til at de hadde et veldig godt samarbeid med skolen i denne perioden. I 1949 kom en tønne tran til skolen og barna fikk tran hver gang de var på skolen. De hadde møter hjemme hos hverandre og medlemsmøtene hadde de på Tuastad bedehus. Under krigen var det

unntakstilstander, da bestemte tyskerne over skolen og bedehuset. Det førte til at saniteten måtte ha møtene sine på fattiggarden Tuastad og på gardene rundt om i bygda. Det ble imidlertid holdt lite møter de fem årene det var krig. I etterkrigsårene kom tuberkulosen og mange døde av denne farlige sykdommen. Krigen var en hard tid her omkring i bygdene og alle måtte hjelpe hverandre for å overleve. Etter krigen var det derfor stor interesse og mange som ville bli medlemmer i saniteten, også folk helt i fra Gismarvik. I 1955 var det 197 medlemmer, både damer og menn. Samme året ble det også dannet arbeidslag for Fosen, med Klara Leirvåg som formann og på Vormedal med Tordis Hagen som formann.

Årene 1920 - 1960

Fra 1920 - 1960 hadde de ansatt en sykesøster/samaritt eller en husmorvikar som gikk hjem til de som var syke. De hadde også beredskapsutstyr og startet med tannhelsehjelp og tuberkulosekontroll av barn. På møtene informerte de fra bladet «Folkehelsen» som det het den gang. De inviterte også forskjellige leger, kretsledere og andre til å fortelle om nytt innen forebygging av sykdom, viktigheten av renslighet og andre helserelaterede tema. Dette var et viktig forum for å formidle kunnskap ut til folket, man må huske på at det ikke fantes tv, mobiler, data eller i-pader på denne tiden. Det første årsmøte de hadde med elektrisk lys var i 1951.

Satsingsområdet og målet for grunnleggerne av NKS, Norske Kvinners Sanitetsforening var å utdanne sykepleiere og hjelpepleiere. De bygde sykehus, sykehjem, alderspensjonat, drev husmorvikartjenester, barnehager og startet med helsestasjon for vaksinerings av barn. Etter hvert har det offentlige, stat og kommune tatt over flere av disse tjenestene, men det var saniteten i

sin tid som fikk dette i gang. Alle sosiale goder i Norge startet altså som et dugnadsprosjekt drevet av sanitetskvinner.

Lokalforeninger i hele landet samlet og samler fortsatt inn penger og sender inn sentralt til hovedstyret som igjen forvalter dette videre til blant annet forskning på kvinners helse, deriblant kreft og osteoporose. Saniteten driver fortsatt flere sykehus; Revmatismesykehuset i Haugesund, Jæren distriktpsykiatrisk sykehus og Veiledningssenteret for pårørende til rusmisbrukere med avdelinger både i Haugesund og Sandnes, for å nevne noe. Kvinnehelseforskning hadde 100 års jubileum i 2016, og hvert år får de inn ca 11 millioner kroner. Man kan trygt si at sanitetskvinnene er like opptatt av helse og beredskap i dag som før. Det finnes også flere fond; Min dag i dag (det er for barn som ikke har det så bra), Barn- og unge fondet, fond for utenlandssatsing og fond for revmatologi.

I 1968 fylte sanitetsforeningen 50 år

I 1968 var medlemstallet for Avaldsnes sanitetsforening ca. 340, men på den tiden var det kommunesammenslåing, og kommunene Skudenes, Åkra, Kopervik, Avaldsnes og Torvastad ble alle slått sammen til Karmøy kommune. Sanitetsforeningene i Kirkebygdene og Visnes søkte da om å få bruke Avaldsnes som sitt foreningsnavn siden de var på «Karmøysiden». Saniteten på fastlandssida byttet derfor navn til Tuastad sanitetsforening etter den flotte bygda vår. Kontingenten var i 1968 steget til kr 2,50.

Det samme året skjedde det mye; Avaldsnes Sanitetsforening skiftet, som nevnt, navn til Tuastad Sanitetsforening, de hadde barnekontroller på Tuastad skole og 50 årsjubileum. De

arrangerte også et stort kretsmøte på Utgarden folkehøgskole, sammen med Norheim, Kolnes og Kirkebygden som ble svært vellykket. I 1969 begynte de å lage fastelavnsris, det krevde mye arbeid, men også dette ble en suksess.

Da Sanitetsforeningen ble 50 år, var disse i styret: Ingrid Hansen formann, Anna Hansen nestformann, Solveig Thuestad kasserer, Aslaug Danielsen sekretær og Lilly Thuestad styremedlem. Varamenn var: Karine Myklebust, Klara Hettervik og Marit Simonsen. Revisorer var Ingolf Thuestad og Morten Helle. 50 årsfesten hadde de på Tuastad bedehus og var åpen for alle.

Innbudte gjester var bl.a. Lilly Meling fra kretsstyret, ordfører Stange fra kommunen og distriktlege Rød fra medisinalvesenet. Rød fortalte om medisinske framskritt de siste 50 årene med spesielt fokus på den fryktelige tuberkulosen. Severine Klausen, som hadde vært med og stiftet Avaldsnes Sanitetsforening var også med på festen, lærer Einar Kjetland holdt festtalen og lærer Haugland leste opp en rapport fra de 50 årene som var gått. Fløtekakene bakte de selv og det var bestilt inn smørbrød til 80 personer. 30 var innbudte gjester. Bordene ble pyntet med blomster fra egne hager, så egeninnsatsen var god også på denne tiden. I denne perioden kom inntekter i fra møter, maiblomster, kakelotteri, basar, julemerker, festblanketter og refleksbrikker med kløvermerket på. En jul lagde de også fuglenek av halm fra Tuastad gård.

Foreningens mange tradisjoner

En gang i året innbudte Tuastad sanitetsforening til festmiddag for de over 70 år. Arrangementet var veldig populært og de fleste i bygden møtte opp. Etter middagen ble det servert kaker og kaffe og de ble underholdt med sang og musikk og praten gikk livlig rundt bordet. Dette var en fin tradisjon som dessverre har falt bort. En gang i måneden arrangerte de fotpleie for pensjonister på Tuastad bedehus, her fikk de mat og kaffe etter endt behandling. Dette ble dessverre avsluttet da vi ikke fikk tak i fotpleier mer.

Skolefrokosten på Tuastad skole ble også en årlig tradisjon som gledet mange barn. I tillegg til dette var vi tre damer som deltok i formingstimen i 6 klasse. Vi stilte opp med garn og strikkepinner og lærte barna å strikke et klesplagg de kunne ha på seg. Dette holdt vi på med i mange år, helt til skolen ble lagt ned. Vi ble utrolig godt mottatt av både lærere og elever på Tuastad skole. Det har vært arrangert julemesse på bedehuset og hobbyutstilling med 21 utstillere på Tuastad gård i samarbeid med de andre sanitetsforeningene på fastlandet. Det har også vært avholdt kurser i tørka blomsteroppsatser og lefsebaking. De flittige damene i saniteten har vært med å servere middag på alderspensjonatet på Norheim. De har kjørt ut middager til eldre folk som ønsket det og sikkert mye mer. Det er helt fantastisk alt de har vært med på, aldri et nei, ingen som ligger på latsiden her. Folk stiller opp og baker kaker, selger skrapelodd, kalendre, julemerker og stiller opp som bøssebærere for TV-aksjoner og på fotballkamper. Det har blitt arrangert flere turer til Tysvær, Tau, Finnøy, Randaberg, Kvitsøy, Utsira, Jondal og Plassabakeriet på Utbjoa for å nevne noen.

Tidligere var det ikke så god tilgang på telefon og det var dyrt å ringe for dem

som hadde. Det var heller ikke noen selvfølge at kvinner hadde sertifikat, bil ble bare brukt til nyttekjøring og de fleste måtte gå, sykle eller ta bussen. De siste tretti årene har vi ikke hatt andakt på møtene våre, men det var helt vanlig før og ha det, det hørte med til tiden vi levde i. Vi har også hatt møtene på Tuastad bedehus, Lindøyhuset, Tuastad gård og nå treffes vi på Tuastad bygdehus.

Dagens satsningsområder og møtevirkosomhet

For tiden pågår en "Rød knapp-aksjon" som betyr: Stopp vold mot kvinner! Aksjonen pågår over hele landet og den startet opp for flere år siden og er et samarbeid mellom flere organisasjoner. Fra 2011 ble sanitetsforeningene med i omsorgs-beredskapen i Karmøy kommune, det vil si at vi blir tilkalt etter behov ved f.eks større ulykker, brann eller andre kriser. Vi stiller da som hjelpere med mat, klær eller omsorg.

Planene for 2017 er mange. Programmet framover er først årsmøte den 6. februar kl 19.00, deretter skal vi lage fastelavnsris den 11. februar, som blir solgt på dørene for fastelavn den 26. februar. Vi kommer til; Myklebust, Mykjå, Tuastad, Røysund, Lindøy, Varaneset og Fosen. Vi håper alle støtter oss og kjøper en bukett, det er mange timers håndverk som ligger bak. Nytt av året er at vi skal lage hjert-er som folk kan ha på døren, om det blir en suksess er opp til dere. Vi blir alltid så godt mottatt, men husk å ta ut litt kontanter til dette, vi har jo ikke kortterminal.

Mandag den 6. mars skal vi arrangere fellesmøte kl 19.00 på Tuastad bygdehus. Lokalforeningene Kolnes, Norheim og Vormedal er også inviterte. Anne Lene Knutsen, nestleder i kreftomsorgen i Rogaland vil fortelle oss om arbeidet deres. Vagleik Vold skal stå for musikken, spille og synge sammen med oss. Det blir bevertning og loddsalg. Ta med deg din beste venninne og kom!

Lørdag den 25. mars kl. 11.00 - 14.00 skal det være kvinnetid på Nordhuset. Dette er et samarbeid mellom sanitetsforeningene på fastlandssiden. Her kommer Anne Marit Knutsen og forteller om rollemodeller for barn og barnebarn. Irene Halseid underholder og forteller om arbeidet sitt, så her blir det moro. Det blir bevertning og vi gjør vårt beste for at du skal ha en fin dag. Alle er velkommen, kommer du?

Alle foreningene på fastlandssiden jobber med å få til en tur i nærområdet vårt. Datoen er satt til 1. oktober og i år blir den lagt til Tuastad. Kløvermarsjen går fra Tuastad bygdehus, en rundtur igjennom Røysund og tilbake igjen. Vi samarbei-

der med Tuastad bygdelag hvor vi kan få kjøpt middag etterpå, kaffe og kaker. Mer informasjon kommer senere. Oktober er også den måneden vi har basar, så da strikker vi ett lappeteppe sammen.

Dette er bare noe av det vi holder på med i Tuastad sanitetsforening, så en kan godt si at foreningen er like aktiv i dag, som for 100 år siden. I Tuastad sanitetsforening er det mange ildsjeler som igjennom årene som har stått på for andre. Vi har to æresmedlemmer; Marit Simonsen og Solveig Thuestad. De hedres for sin lange og tro tjeneste. Dagens styre består av: Leder Bente Rose Minde Johnstad, nestleder Berit L. Våge, kasserer Ellen Vaage, sekretær Elisabeth Rasmussen, styremedlem Sissel Mannes, varamedlem Harriet Rask, varamedlem Inger Marie Waage og revisor Borghild Lillesund. Det er ikke nei i deres munn, når noe skal skje.

Det er mange vi vil takke

Saniteten ønsker å takke for all den støtten vi har fått gjennom årene og for at bygdefolket har stått på og gjort en slik kjempeinnsats. Uten dere hadde vi aldri fått utrettet så mye. Takk til alle damer som har samlet inn penger, stått på og gitt av dere selv. Takk til alle som har strikket og brodert, og ikke minst alle de timene dere har spandert på andre, det står det utrolig

stor respekt av! Takk også til alle menn for hjelp og ikke minst støtte i arbeidet for en bedre fremtid.

En særlig oppfordring til de unge

For å avrunde vil jeg komme med et ønske for fremtiden og det er at flere unge vil melde seg inn i foreningen vår. De kan komme med saker de brenner for og sette i gang tiltak som de ønsker selv. Det handler om å bry seg og skape et nettverk i lokalmiljøet. Sammen er vi sterke, men alene er vi sårbare. Vi trenger hverandre i medgang og motgang, spesielt nå, mer enn noen gang. Nå når vi lever i en så egoistisk tid, hvor nesten alle har råd til alt en ønsker seg, må man få fokuset vekk fra seg selv og se medmennesker som trenger hjelp. Vi trenger både passive og aktive medlemmer, så har du ikke anledning til å delta på møter og lignende så er vi likevel takknemlig for at du støtter vårt arbeid via medlemskontingenten. Saniteten ønsker å stille opp for andre og bidra til et varmere fellesskap. Vi gleder oss til å feire 100 års jubileum til neste år sammen med alle i bygdene våre. Velkommen skal du være!

Vennlig hilsen

Leder i Tuastad sanitetsforening
Bente Rose Minde Johnstad

Lefsekurs: F.v. Berit, Ellen, Inger Marie, Elisabeth

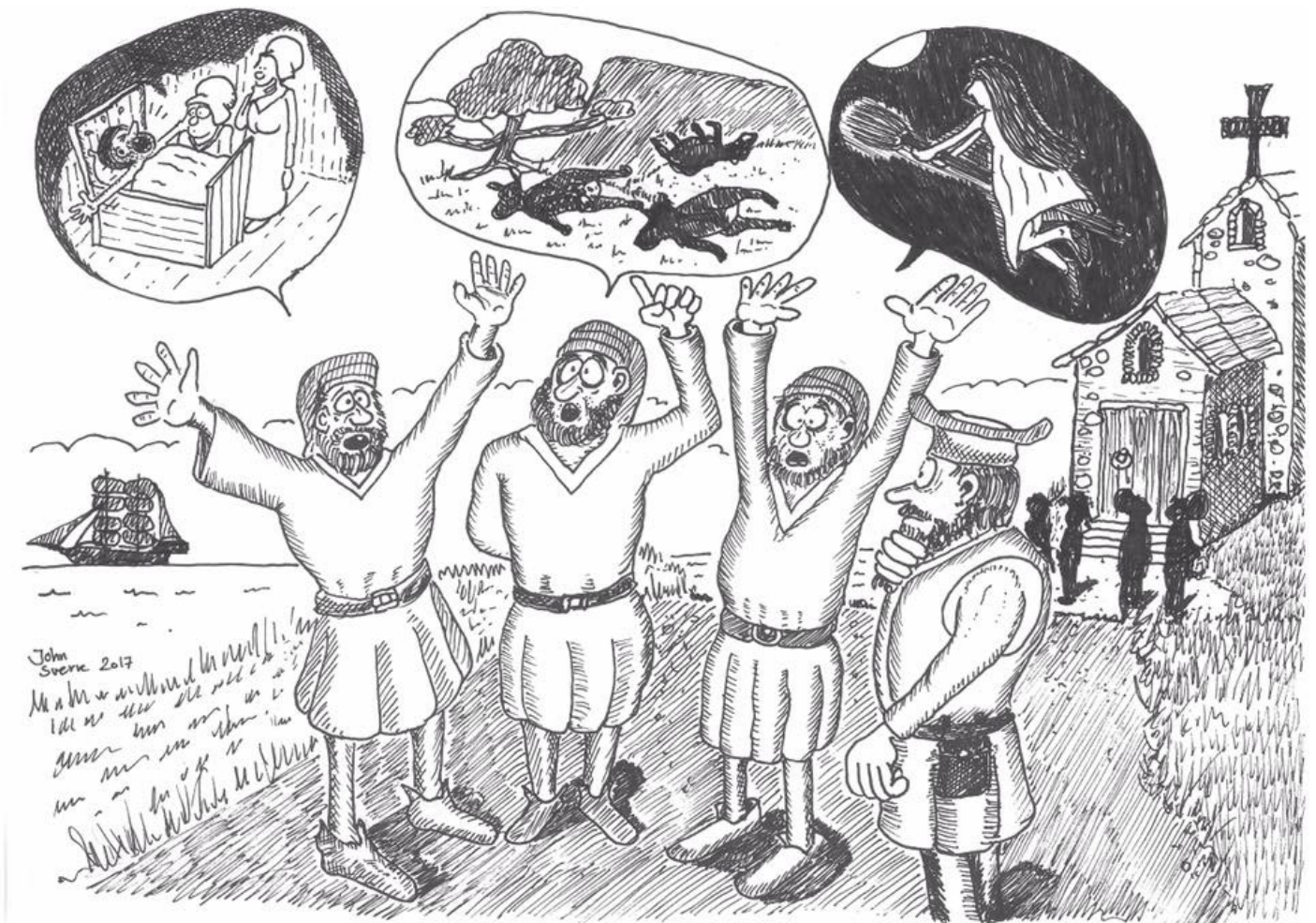

Lappeteppet: F.v. Bente Rose, Berit, Bjørg, Inger Marie, Judith, Marit, Solveig og Ellen

En pust i bakken: F.v Ingrid Hansen, Klara Hettervik, Marit Simonsen

EN HISTORIE OM INGEGERD MONSDOTTER OG GJERT KRISTENSSON

Ingegerd Monsdotter var fødd paa Torvestad. Paa same garden hadde ho butt med ein mann heitte Kristen; men mannen hadde rymt fraa henne, og ho var komi paa vidvank. Med mannen hadde ho ein son, Gjert Kristensson; sidan hadde ho havt ei dotter heitte Ragna Persdotter; det barnet hadde ho med ein gift mann.

Med desse tvo borni hadde ho fare kringum i Karm-sund og bygderne der ikring, og folk hadde det ordet paa henne at ho var baade trollkjerring og anna vondt. Um vaaren 1633 vart baade ho og borni teke ein stad i Avaldsnes skipsreida og førde til Hesby paa Finnøyi; for der budde futen den tid.

Den 8de juni 1633 vart det ting paa Hesby. Der førde futen fram Ingegerd og son hennar og skulda deim baae tvo fyr trolldom.

Dei fekk ut av borni fyrst, sidan av Ingegerd sjølv at ho kunde lesa i salt fyr fe og gjera aat fyr trollverken. Trollverk, sa dei, var ein ulideleg sjukdom med ryggeverk og brot i kvar ein manna-led.

Mange folk or Avaldsnes og Skaare skipreidor hadde møtt fram og vitna imot deim, og mange andre sende helsingar om kva dei hadde aa klaga.

Ein gong hadde ho kome til Vikse i Skaare og bede etter eit ulltraadnysta. Det fekk ho ikkje, og daa vart ho harm. Dagen etter var det tvo av kyrne hans Per Vikse som dauda.

Ein annan gong hadde ho kome til Lars Støla og bede etter hus.

Dei vilde ikkje laana henne hus, og dagen eter var det ei ku som stupte.

Kristoffer Rossabø, Bertel Kvala og Ingemund Stak-kastad gjorde eiden paa at baade Per Vikse og Lars Støla hadde mist desse kyrne.

Daa hr. Rasmus livde paa Torvestad, kom ho ein gong til honom og vilde hava skriftarmaal og avløyning fyr den syndi ho hadde paa seg fyr barnet som ho hadde fenge. Det var raad med det, meinte presten; men han laut fyrst faa høyra korleis det var med henne; det gjekk det ordet i bygdi, sa han, at ho tidt lova folk vondt, og alltid gjekk det med deim soleis som ho hadde sagt. Daa raudna ho og svara ingenting. Men straks etter vart presten sjuk, og det var ikkje mange dagarne fyrr han døydde. Paa sottesengi hadde han stygge mistankar til Ingegerd, at det var ho som hadde sett det vonde paa han. Det var helst Eirik Dale som kunde vitna um dette. – Daa dei no bar det paa henne, vedgjekk ho at ho hadde vore i prestagarden. Meir vart i minsto ikkje skrive.

Daa hr. Peder hadde fenge kallet, var det ein ging Ingegerd kom til Grønningi. Mats Grønningi gjekk daa til presten og sa honom at kvar Ingegerd heldt seg. Daa presten høyrde ho var paa neste garden, klødde han paa seg og gjekk til Grønningi. Der fann han henne sitjande i stova. Presten gjekk daa burt og slo til henne og sa: "Sit du der, din troll-djevel? Eg høyrer du hev late dei ordi fara at eg ikkje skal vera prest paa Torvestad meir en tri aar." Kva ho svara til dette er ikkje nemnt; men som

ho hadde sagt so gjekk det; han døydde fyrr dei tri aari var utlidne.

Men Mats Grønningi som gjekk til presten og sa dette, han fekk lika fyr fløget. Det kom straks etter ein underleg sjukdom paa dotterbarnet hans: det bolna upp og vart gult og yver heile kroppen; vatn og blod taut ut or lemerne, og lengje var det ikkje fyr det døydde.

Hr. Rasmus: Rasmus Pedersson var prest paa Torvestad og kannik i Stavanger 1605. Døydde 1621.

Hr. Peder: Peder Hansson Hjorteland var mange aar hjelpeprest hjaa Rasmus Pedersson. Han var ikkje av dei likaste prestarne. Det var lite som skilde at han hadde vorte avsett fyr drykk og slagsmaal og lauslynde. Endaa vart han prest etter hr.Rasmus. Døydde 1626.

Ein dag straks fyr hr. Peder døydde, hadde Mats Grønningi og grannen hans rott ut paa sjøen og vilde fiska. Veret var stilt og sjøen laag som ein dam. Best som det daa var, kom det ei sunnanflaga og slo deim or baaten baae tvo; det skilde lite at dei hadde blive. Men dei kom seg upp i baaten atter, og daa vart det stilt med ein gong, likso stilt som det fyrr hadde vore. Mats visste godt at Ingegerd var gali paa honom den tid, og at ho fyrr hadde forgjort barnet, so han fekk sterke mistankar til at det var ho som hadde vore ute med striki sine. Ein mann hadde ein gong havt aat henne fyr det skjendarlivet ho førde, med di ho heldt i hop med ein gift mann. Daa svara ho: "Kva skil no det deg? Du kann lita paa at du eller folki dine skal faa lida fyr at du ikkje let meg i fred." Nokre dagar etter tok dotter deira til aa bolna upp i hovudet og andletet. Hovudet sto skakt paa henne eit halvt aars tid sidan. Dette var det tvo mann som vitna at dei hadde høyrte av medhjeparane Gunnar Vikingstad og Jo Haaland; dei hadde site i stova til presten hr. Bent, som no var paa Torvestad, og hermt det etter Johanna, som var mor til den same gjenta.

Ingegerd hadde ein ging kome til Vistad og bede um hus. Daa svara Kari, kona i huset: "Sæbjørn hev forbode meg aa laana deg hus." Natti etterpaa var det ei ku som vart saa underleg sjuk fyr deim. Det var ein sjukdom som ingen skulde ha sett make til. Ho bura og bar seg soleis at heile buskapen sette i aa bylja, rett som dei var forgjorde kvar kui. Ho fekk ikkje dauda, dess meir. Dei tok og førde ho paa sjøen og gav ho tri slag med økshamaren; men endaa fekk dei ikkje livet av ho. So let dei ho driva paa vatnet. Dette vitna baade Antonius Vistad og Bertel Kvala. Andres Lindøy si kona vilde ein gong ikkje gjeva Ingegerd alt det ho bad etter. Daa lova Ingegerd henne vondt, og det var ikkje lengje fyrr ho fekk det. Ho vart liggjande i aar og dag. Sidan gjekk Andres til Ingegerd og bad henne koma og gjera kona hans god atter. Det gjorde ho og. Han laut gjeva henne ein god blaa stakk fyr umaken. Ingegerd vedgjekk sjølv fyr retten baade at ho hadde vore hjaa Andres Lindøy og at ho hadde fenge stakken.

Hr. Bent: Bent Bendiksson Broe var prest paa Torvestad 1626-1670.

Amund Byrkjeland si kona hadde ho og lova vondt. Der var det heller ikkje lengje aa vente fyrr det kom. Kona gjekk sjuk endaa, og var saar yver heile kroppen.

Paa Tveit hadde ho lova vondt baade til Berit Tveit og til drenge hennar. Der var det buskapen det vonde kom yver. 4 kyr vart braatt sjuke; dei tvo dauda straks, og dei tvo andre heldt paa og stridde med daudden. Daa skikka dei bod etter Ingegerd at ho laut koma og gjera aat fyr dei tvo kyrne som det endaa spann liv i. Ho kom og; men den eine kui hadde kalv i seg, ho var so langt komi, at ho ikkje sto til bergings. Den andre kui meinte Ingegerd at det skulde verta raad fyr, og det var ikkje lengje fyr

ho tok til aa koma seg.

Lensmannen paa Rossabø hadde spurt folk paa kyrkjebakken kva dei hadde å segja um Ingegerd. Daa svara dei alle med ein munn at ho hadde eit ringt ord paa seg. Vondt hadde ho lova, baade paa folk og fe, kvar ho hadde fare, og dei slapp bia fyrr det vonde kom. Dette ordet hadde gjenge i all Skaare sokn, og skrymt og trolldomskunster vilde dei segja hadde fylgt henne alt sidan mannen hennar rymde fraa henne, no var det 16 aar sidan. Alle var rædde henne og torde ikkje gjera henne harm meir enn dei torde brenna seg; dei gav henne heller meir en dei tyktest hava raad til.

Borni sine lærde ho og upp i alt det som vondt var. Gjert Kristensson, sonen, var no paa andre og tjugande aaret. Han hadde aldri lært seg eller gjort nokon ting som han kunde tena braudet sitt med. Lesa kunde han ikkje, og aldri hadde han vore til Guds bord. Men ulikeskap hadde han lært, trolldom og djevelkunster. Han kunde lesa i salt fyr feet; det fortalde fyrst vesle Ragna, sidan vedgjekk han det sjølv. Difyr var han og tiltala saman med mor si.

Vesle Ragna var no 10 aar. Ho hadde venteleg ikkje lært som mykje vondt endaa. Henne hadde dei ikkje mistenkt fyr trolldom, men ho gjorde godt gagn paa den maaten at ho fortalde det ho visste, og sette deim gildt paa faret naar dei vilde røkja etter kva gali mori og broren hadde gjort.

Torstein Osnes vitna at han ein gong hadde ført Ingegerd og Gjert yver Gards-viki. Daa fkk dei sjaa eit trestykke som laag og flaut i sjøen. "Det vil eg hava til ein lunn under baaten min", sa Torstein; men Gjert sa at han ville have det. Han hogde tvo gonger i stokken. Daa sa Torstein: "Sit du ikkje still, Gjert, so skal eg taka deg og duppa deg under i sjøen." Natti etter vart Torstein so illa sjuk at han aldri hadde kjent slikt. Daa dagen kom var han endaa verre og laut liggja. Han vart maallaus og reint som han skulde vore forgjort; reiv og sleit i alt det han fekk tak i. Klædi reiv han i smaabitars, og naar riderne var paa det hardaste, var det ikkje meir en sovidt 4 mann var god til aa halda han i sengi. Han trudde fullt og fast at det var Ingegerd som var skuld i all den verk og skade han hadde lide; med trolldom og djevelskunst hadde ho sett det paa honom, sa han. Presten bad fyr han i kyrkja. Men Ingegerd, daa ho fekk høyra kor til stod, daa bad ho til Guds at han maatte turka upp som ein stakk. – Rasmus Bø, Eirik Dale og Lars Grønningi vitna at dei kjende til dette. Torstein Osnes hadde vore maallaus 8 dagar og lege til sengs eit heilt aar.

Gjert Kristensson vedgjekk at han og mor hans og Ragna, syster hans, hadde gjenge fraa ein gard heiter Rødmyr til Sveiaa kyrkja ei natt. Der paa kyrkjegarden stod det ein stor svart hund, som ikkje var lik andre hundar. Han kunde tala dessmeir. Hunden bad deim koma, og mor hans gjekk daa burtaat og kviskra noko i øyra hans. Baade ho og han lova hunden tenesta. Gjekk han so sidan andvigt 3 gongjer rundt um kyrkja; han bles kvar gong inn gjenom eit glas paa sudsida og bad Gud forbanna alle deim som i kyrkja kom. Ragna var den som fortalde fyrst og mest um dette; ho trudde det var Vondemannen som kom paa denne maaten, og som dei hadde gjeve seg burt til.

Sekstan mann or Skaare og Avaldsnes skipreidor*) vitna at dei visste vel um korleis han hadde fare i kring med mor si paa tiggging. Naar dei fekk hus um natti ein stad, so hadde han og ho lege i same sengi, og det gjekk stort rop i bygderne um det, at dei havt slike ting fyre seg som paa ingen maate var sømelegt millom mor og son.

Torstein Osnes var visst ikkje so halt som han hinka til, og ikkje betre mann en det turvest. Aaret etter dette hende vart han dømd paa tinget til aa missa hudi fyr stuld; men han løyste hudi atter med 3 mark sylv.

*) Kristoffer Rossabø (lensmannen i Skaare), Rasmus Bø Bertel

Kvala, Olav Sakkastad, Ingemund Sakkastad, Kristoffer Vedøy, Johans Nodland, Antonius Vistad, Per Torleivsson, Johans Haugo(m), Ingebret Torvestad, Klaus Torvestad, Mats Grønningi, Lars Grønningi, Eirik Dale og Olav Haugo(m).

Det var skrivaren Rasmus Andersson og 12 lagretsmenner fraa Finnøy som dømde i saki etter raadføring med lagmannen. Gjert fekk sin dom den 5te juli 1633. Han hadde sjølv gjenge ved at han hadde vore med mor si ved Sveiaa kyrkja, og at dei der hadde lova hunden paa hin mannen si vegna tenesta. Sjølv vedgjekk han at han hadde blese inn gjennom kyrkjeglaset og forbanna Guds kyrkjelyd, og i so maate hadde han gjeve seg fraa Gud og til Djevelen. Tilmed kunde han lesa fyr feet i salt. Daa var det ikkje raad at han kunde faa liva; men han skulde refsast paa hals og liv. Det han aatte skulde høyra til kongen, um dei nokon gong skulde finna eitkvart.

Han vart halshogd paa Finnøy, truleg same dagen som mor hans vart avliva. Ho fekk sin dom tri dagar seinare. Med sine mange og grove brot hadde ho forgiort og forbrote livet; ho skulde refsast med baal og brand. Det ho aatte, skulde kongen eiga, kvar og naar det kunde finnast.

Paa Finnøy – truleg paa futagarden – brende dei Ingegerd

Monsdotter den 12te juli 1633. Dei laut halda baade henne og Gjert i kosten 15 dagar, so lengje dei sat fast (27/6-12/7); det kosta ½ 3 rd. 1 ort 10 sk. Maten til Ragna Persdotter dei same dagane kosta 1 rd. 1 ort 17 sk. Meistermannen fekk 7 dalar fyr rettingi.

Det fylgde kostnad med sovore; men innkoma vart jamgod med inkjevetta. Korkje kongen, som skulde hava alt, eller lensherren, som skulde hava femteparten av alle uvisse innkomor, vart rike av denne saki.

Kvar det seinare vart av Ragna Persdotter veit me ikkje.

Fyrr Ingegerd Monsdotter vart brend, spurde dei henne um ho visste av andre folk som kunde med trolldom. Daa nemde ho ein mann paa Fiskaa i Avaldsnes, heitte Johans, som ho sa kunde signa og lesa baade fyr folk og fe. So vart han stemnd til hausttinget fyr Avaldsnes skipreida. Han sa det var skir lygn. Dei spurde tingfolket um det var nokon som visste eitkvart um dette. Daa svara dei alle at dei aldri hadde høyrte eller visst noko sovore um Johans Fiskaa. Han vart frifunnen.

DET ER ROM FOR ALLE...

- en liten hverdagshistorie
fra personalrommet på jobb

Tekst: Signe Kjetland

Bilde: Hentet fra internett

Det var en arbeidsdag før jul hvor jeg var førstemann til lunch på vårt julepyntede personalrom. Jeg satt der med knekkebrødet mitt da en kollegagjeng kom inn dørene og de slo seg ned ved bordet mitt. Praten var allerede i gang. «Mannen min sier jeg bør få tildelt Nobel fredspris» sier vår kjære nyansatte humorfylt. De andre så ikke forundret ut i det hele tatt over vår blide kollega, og hun fortsatte; «Jeg er så overdrevent opptatt av at alle har sin egen plass forstår dere. Om de er brune, svarte eller hvite så gir jeg meg ikke før de er på plass der de hører hjemme». De andre rundt bordet nikket og svarte med et «hmmm», mens de pakket opp nistene sine og fylte koppene med kaffe. I bakgrunnen synger Kurt Nilsen sine vakreste julesanger fra julelista på Spotify. Det er ikke høflig å lytte til andre, men jeg fikk aldri tildelt av-knapp på ørene, så jeg lytter til det som blir sagt. «Og jeg bruker mange timer til denne jobben skal jeg si dere. Alle må tas hensyn til og det blir nesten som en lek sammen med ungene dette her. I går mente gubben at jeg sikkert hadde egnet meg som fredsmekler eller noe i den duren». De andre smilte og lo.. Hva som var morsomt skjønte jeg ikke, men jeg lurte jo fryktelig på hvilken deltidsjobb hun kunne ha utenom ordinær arbeidstid. Hadde ikke hun små barn også? Hmm.. nå tok nysgjerrigheten min helt overhånd her. I det jeg strakk meg etter kaffekanna spurte jeg forsiktig om hun jobbet i flyktninghjelpen. Og ja det kunne hun forsikre meg om at hun gjorde, MED hjemmekontor. Hun lo fortsatt og etter hvert skjønte jeg at det var sokker hun snakket om og ikke mennesker.

Jeg tenkte på vår egen skuff, beregnet på single sokker som har

mistet partneren sin. Her en dag var haugen i den skuffa så diger at det var umulig å få lukket den. Her var det ikke bare partnere de hadde mistet, men hele familier. Det er merkelig hvordan disse sokkefamilierne mister hverandre i vaskemaskinen. Jeg bestemte meg for å være fredsmekler jeg og, og gikk i gang med mekling og sortering. Her lå brune, sorte, mønstrete og hvite sokker om hverandre og jeg måtte virkelig konsentrere meg for å finne riktig partner. Skitt au om de må bytte partner innimellom, tenkte jeg, bare de får en som passer sånn noen lunde? Mine tanker gikk til min kollega som ikke gav seg før alle hadde funnet sin plass. Her hos oss var det mange som ble sortert bort altså, så noen Nobelpris hadde ikke vært meg verdig. Jeg laget haug på søppelbøtta og aksepterte absolutt verken slitasje eller slappe strikker. Noen fikk bedre behandling enn andre og, det må jeg innrømme. De fikk komme i skuffen med en gang mens andre par måtte stå i kø. Jeg lot fargede ha fortrinn foran hvite, som jeg slett ikke vil prioritere på denne årstiden. Det er svarte jeg liker aller best, det er det ingen tvil om. Fremmedfrykten var til å ta og føle på, for det skulle tatt seg ut om en rosa luring fikk plass i skuffa til husets fjortis? Rundt middagsbordet skrøt jeg av mitt sokke-arbeid, men ingen lot seg imponere særlig over det. Jeg dro det så langt at jeg sa at tenk om politikerne hadde vært like opptatt av inkludering og rettferdighet som min kollega, da hadde vi hatt et varmere samfunn. Jeg takker høyere makter for at jeg aldri ble verken fredsmekler eller politiker. Ønsker alle lykke til med inkluderingsarbeidet!

NOK EN SUKSESS FOR TUASTAD-REVYEN

Tekst: Turid Vesterheim

Jarle Nilsen (Foto: Tommy Neverdal)

Jarle Utne-Reitan (Foto: Høyre)

Helge Thorheim

- Det har blitt en fin tradisjon for min kone og meg å se den årlige oppsetningen på Tuastad bygdehus. Komedien Brødrene Østermanns huskors var en kjempeflott og morsom forestilling. Vi koste oss. Hele ensemblet gjorde en god jobb – både skuespillere, musikere og teknisk stab. Det var gøy å se stykket som jeg spilte en rolle i tidlig på nittitallet. Neste år skal det feires 25-års jubileum her, og vi kommer garantert tilbake da.

- Det ble nok en kjekk kveld sammen med revyngjenen til Tuastad bygdelag. Det er kjekt å se at de både klarer å ta inn nye skuespillere samtidig som de hever nivået. Jeg ble spesielt imponert av hovedroll-einnehaver Anniken Røthing Halleland. Hun har pugget mye tekst denne høsten. Samlet sett må dette gi terningkast 6, sett i lys av at det er en oppsetning med gode amatører.

- Dette var en fin opplevelse. Forestillingen var flott fremført av dyktige amatørskuespillere, som tydeligvis har lagt ned et stort forarbeid for å framføre et så stort antall replikker. Min kone og jeg storkoste oss, og tar gjerne turen igjen når de feirer 25 års jubileum neste år. Nok en gang vil jeg gratulere Kenneth Halleland med enda en kultursuksess på Tuastad.

Bjørg og Harald Kjetland feiret gullbryllup og får blomster av ordfører Jarle Nilsen

Karmøyordfører Jarle Nilsen gjorde stas på teknisk ansvarlig i Tuastadrevyen, Harald Kjetland, og hans kone Bjørg, som hadde gullbryllupsdag siste revykvelden. Harald har vært med på den tekniske siden helt fra starten og Bjørg har vært med på dugnad like lenge. – Dette står det respekt av, sa Jarle Nilsen og berømmet samtidig hele revyensemblet. (Foto: Tommy Neverdal)

ANETTES JULETRE

Tekst: Marit Stueland
Foto: Anette Jackobsen

Anettes julekalender ble fullført som planlagt den 24. desember. Alle de vakre julekulene var da jevnt fordelt på det heldige treet. Anette og Halvor (ektemannen) har trofast tatt turen, som tar 40 minutter tur/retur, til enden av Litlavatnet i Ytre Røyksund 24 dager på rappen. Kulene ble hengt opp til alle døgnets tider, fra seks om morgenen til tolv på kveldstid.

Juletreet vekket overraskende mye oppmerksomhet. Anette fikk meldinger av venner og kjente om ukjente på Facebook som lurte på hvem som sto bak julekulepyntingen. Dette var folk fra Vormedal og Moksheim som tydeligvis hadde vært på «langtur» til stiene i Ytre Røyksund. Til tross for flere stormer og mye regn hang alle kulene fremdeles på plass da Anette hentet dem hjem nyttårsaften.

Om mindre enn ti måneder skal julekulene igjen ut på tur...til muligens et annet tre...muligens et annet sted...og forhåpentligvis blir de da frostet med sne.

Hilsen fra Marit Stueland

Tusen takk for meg! Det har vært utrolig kjekt å få dele bildene og diktene mine med dere! En ekstra stor takk til Rita Hellesund og Inger Lise Breivik som inviterte meg med i denne flotte avisen. Jeg bøyer meg i støvet for all innsats de to har lagt ned for å få inn tekster, skrive saker selv, fikse reklamesponsorer, i perioder også den grafiske designen, sende til trykk, koordinere avisutleveringen med avisbudene, sørge for den røde tråden, helheten og at det var nok stoff til hver avis. Takk for godt samarbeid alle dere andre bidragsyttere også :-)! Det er uansett sinnsykt imponerende at VETTU-KA har blitt drevet på dugnad i fire år, og det er jammen ganske trist at det er over. w

T u a s t a d
BYGDALAG

LAGSMØTE DEN: 9. JANUAR 2017 DISSE MØTTE: 14 STK

SAKER:

- 1: Godkjenning av siste møtereferat: Ok
- 2: Økonomi; resultater: Laget har fortsatt sunn økonomi.
- 3: Søndagsmiddag: Datoer: 5.2, 19.3. 25.5 (Kr.Himmelfartsdag). Det er ønske om at vi har flere «kokker» som bidrar på kjøkkenet.
- 4: Tilbygg; status: Vi har ikke fått svar på byggesøknaden som er sendt kommunen. Vi kommer tilbake til saken.
- 5: Søknader om tilskudd: Svein Ove har dette under kontroll og informerte om søknadsfrister.
- 6: Radlekafè; tilskudd etter søknad (mottatt kr 2000,-): Vi har fått midler fra foretaket tiltak til eldre fra Karmøy kommune.
- 7: Skalkafest; dato, deltakerliste, komité: Dato for festen er lørdag den 18.februar kl. 19.00. Deltakerliste blir nå lagt ut og det skal annonseres på siden til revyen på facebook. Vi bestemmer at festen avsluttes kl 01.30 da ryddingen begynner. Vi gjør oss ferdige med ryddingen den kvelden, slik at det ikke blir noen få som står igjen med alt.
- 8: Telling dugnadstimer 2016: Til neste styremøte må alle telle opp egne dugnadstimer og summere opp dugnadstimer på huset og føre dette inn i boka vår. Timeantallet skal inn i årsrapporten.
- 9: Gjennomgang avviksregister: Avvik blir registrert og det er viktig at vi skriver dato for «lukking av avvik» når oppdraget er utført.
- 10: Årsmøtedato. Styre?: Mand. 13. mars kl 19.30. Gunn Britt bestiller smørbrød og kake. Vi vil gjerne ha utlodning etter årsmøte slik vi hadde i fjor. Annonsering foregår på facebook. Styret pr i dag ønsker å sitte et år til.
- 11: Eventuelt:
 - Møte hos Rita ang VettuKa sin framtid den 17. januar kl 20. Vi trenger nye folk som kan sitte i redaksjonen og har ansvar og «trekker i trådene». Rita og Inger Lise ønsker ikke å ha dette ansvaret lengre.
 - Henting av eldre til Radle-kafeèn: Flere av gjestene våre trenger skyss og vi organiserte dette arbeidet.
 - Basar inkl. søndagsmiddag: 19. mars kl 13
 - Bord langs turløypa: Det blir bestilt et nytt bord fra Solstein (og et fra Saniteten). Vi kommer tilbake til plasseringen av disse.
 - Det blir ikke lagsmøte i april, kun styremøte mandag 3.april kl. 18.30.
 - Vi supplerer med flere tallerkener på kjøkkenet
 - Hobby-kafè siste tirsdag i måneden kl.18.00 på bygdehuset.

Gudvald

Karmøy kommune effektiviserer renovasjonsdriften!

Den nye generasjons renovasjonsbiler skal snart tas i bruk i Karmøy kommune. Det er allerede bestilt tre nye biler fra Kina. Det unike med dette nyskapende kjøretøyet er at det har installert en slags sentrifuge i tømme-lusa hvor alt matavfall effektivt blir omgjort til de lekreste middagsretter.

Det betyr at det snart kan gjeninnføres matombringning i kommunen vår.

VETT DOKKE KA? NÅ E DET SLUTT PÅ AVISA VÅR.

Redaksjonsmøte 17.01.2017 hos Rita Hellesund

Litt historie:

For 4 år siden etablerte Tuastad bygdelag en tanke som handlet om å spre historier og annet lokalt lesestoff i en avisa som fikk navnet VETTUKA. Det var ikke lenge dette sto som et punkt i møtereferatet, før den første avisa var klar for å distribueres ut til lesere i bygda vår. Inger Lise Breivik og Rita Hellesund tok fatt i dette og startet opp som om de ikke skulle gjort annet. Med god hjelp fra Signe Kjetland, som tok korrektur på alt som skulle i avisa, var plutselig første utgave klar for trykking. Parallelt med avisetableringen hadde de travle hverdager, men sto på med opprettelse, redigering og trykking. Vi skulle prøve et år for å se hvordan avisa ble mottatt. Nå er dette fire år siden. Avisen ble kjempegodt mottatt, lest og etterspurt. Så er det dette med dugnadsarbeid da. Nøkkelpersoner må en ha for å lykkes i et opplegg som dette. Vi må tenke på at avisa er basert på frivillighet og dugnad. Det står derfor stor respekt av innsatsen til jentene som tok fatt i oppstarten og helt fram til nå. Utallige timer er lagt ned. Timer som kommer oppå alt det andre av tid som kreves i en travel hverdag.

Søken etter nye krefter, som kan bidra til at avisa har et videre liv, har foregått over lengre tid. Vi har dessverre ikke lyktes med å finne noen som kan være med og overta nøkkelrollene i avisa. Vi som var på redaksjonsmøtet ble derfor enige om å legge ned og avslutte avisutgivelsen.

Med dette så vil vi takke alle som har bidratt til å holde det gående. Dette gjelder også all økonomisk støtte, som må til for å få trykkeutgiftene dekket. Stor takk til alle i redaksjonen, fra redaktør til distributør. Takk til alle som har bidratt til faste spalter, og ikke minst til alle som har kost seg med avisa vår og lest om både naboen og seg selv. Nå er det slutt. Treffes vi, så snakkes vi . . .

Vennlig hilsen

Tor Inge Myklebust (som samtidig hilser fra han norante)

TAKK FOR FIRE FLOTTE ÅR!
HILSEN REDAKSJONEN